

AKTUELLA FRÅGOR

Debattredaktör: Eva Rothstein aktuella@sydsvenskan.se 040-28 10 13
Twitter @aktuella Fler debattartiklar på sydsvenskan.se/opinion

Det är svårt att se något annat än att 2020 blir en utmaning för Malmö i allmänhet och Malmöpolisen i synnerhet, skriver Ardavan Khoshnood.

FOTO: PATRICK PERSSON

”För att knäcka gängbrottsligheten måste Malmöpolisen fokusera på plats och person.”

■ Under de senaste åren har Sverige skärpt lagstiftningen på en rad områden som ger samhället goda förutsättningar att bekämpa våld på gator och torg, skriver Ardavan Khoshnood, kriminolog.

Den grova brottsligheten och främst det skjutvapenrelaterade våldet och sprängningar har drabbat Malmö hårt de senaste åren.

Under 2018 blev 12 personer skjutna till döds. Samma år inträffade Sveriges mest omfattande gangstermord i Malmö när sex personer sköts i en så kallad *drive-by shooting*, skjutning från en förbikörande bil, tre av dem avled.

När det gäller attacker med handgranater har det under flera år skett betydligt fler explosioner i Malmö än i Göteborg och Stockholm tillsammans.

Men utvecklingen är inte alltigenom dyster.

Malmö stad och Malmöpolisen jobbar hårt mot den grova brottsligheten. Sedan 2016 har antalet

sprängningar och skjutningar stadigt minskat. I år, fram till den sista november, hade 32 skjutningar skett. Det kan jämföras med 47, 65 och 61 för åren 2018, 2017 respektive 2016.

Antalet sprängningar låg den sista november i år på 34. Det är betydligt färre än 2018 (45), 2017 (58) samt 2016 (62).

Malmöpolisen har således lyckats komma åt en del av de personer som ligger bakom våldet i Malmö. Men läget är ändå allvarligt.

Fram till och med den 7 december hade sju personer skjutits ihjäl i Malmö i år, däribland en 31-årig kvinna med sitt spädbarn i famnen och en 15-årig pojke.

Polisen drog i gång Operation Rimfrost kort efter att 15-åringen sköts till döds på Möllevången.

Tanken är att Rimfrost ska bryta våldsspiralen i Malmö. Jag är övertygad om att det kommer att lyckas. Resultatet blir omfattande beslag av skjutvapen, sprängmedel och narkotika, fler personer som blir lagförda och färre skottlossningar och spräng-

ningar. En liknande operation, Operation Alfred, har tidigare genomförts i Malmö. Den startade i januari 2012 och blev en succé. Men efter att de resurser som ingick i operationen drogs tillbaka ökade åter det skjutvapenrelaterade våldet.

Varför skulle det bli annorlunda när Rimfrost tar slut och alla extra resurser dras tillbaka?

Det är svårt att se något annat än att 2020 blir en utmaning för Malmö i allmänhet och Malmöpolisen i synnerhet.

För att gängbrottsligheten ska kuvas måste många delar av samhället arbeta ihop med polisen: skolan, socialtjänsten, vuxenpsykiatri, barn- och ungdomspsykiatri, Skatteverket, Tullverket och Kronofogden.

Men det är främst polisen som har möjlighet till tvångsåtgärder och som enligt svensk lag har som uppgift att ”minska brottsligheten och öka människors trygghet”.

Under de senaste åren har Sverige skärpt lagstiftningen på en rad områden

som ger samhället goda förutsättningar att bekämpa våld på gator och torg. Under 2020 och de kommande åren bör Malmöpolisen därför fokusera på gängens *hot spots*, områden där de begår brott, och på gängens nyckelpersoner. Det är två åtgärder som visat sig vara högst effektiva när det gäller att bekämpa gängbrottslighet, enligt amerikanska studier och poliser, experter på gängrelaterad brottslighet.

Malmö saknar förorter och är en relativt liten stad. Därför borde det vara enkelt att störa gängens *hot spots*. Men för att det ska vara möjligt behövs ett stort antal övervakningskameror och bättre belysning i de områden som berörs.

Kanske måste också vissa gator i områdena stängas av för biltrafik efter en viss tid på dygnet. Dessutom måste polisen sätta ut både spanare och uniformerade poliser.

För att kända gängbrottsligheten måste Malmöpolisen alltså fokusera på platser och personer. Polisen måste ta kontroll över gängens *hot spots* och ut-

mana deras brottsliga verksamhet.

Genom att fokusera på bryta brottsligheten där den pågår, dels identifiera potentiella *hot spots* som också kan störas. Det bidrar till att gängen isoleras och till att deras kriminella verksamhet försvåras.

Av stor vikt i all brottsbekämpning, vare sig det gäller terrorism, gerillakrigföring eller gängbrottslighet, är nyckelpersoner och människor i ledande ställningar. Det är avgörande att polisen kan identifiera dem, kartlägga dem och konstant störa deras verksamhet med målet att gripa och därefter lagföra dem. För att det ska kunna ske effektivt, smidigt och rättssäkert behöver polisen rejäla resurser till underrättelseverksamhet, patrullering och utredningsverksamhet.

Det behövs en effektiv underrättelseverksamhet som med hjälp av databaserade nätverksanalyser kan identifiera nyckelpersoner. Förutom patrullerande poliser måste det också finnas spanare som kan punktmar-

kera nyckelpersonerna alla dygnets timmar.

Utredningsverksamhetens huvuduppgift är att binda nyckelpersonerna till de brott de begått och begår så att de kan dömas till kännbara fängelsestraff och därmed plockas bort från gatorna. Väl borta, är de gäng och nätverk som nyckelpersonerna leder, försvagade. Och det är då som samhällets samlade resurser måste in, med all kraft, för att ta itu med de kvarvarande, oftast yngre medlemmar av dessa nätverk, och samtidigt stoppa nyrekryteringen till gängen.

Ardavan Khoshnood

SKRIBENTEN

■ **Ardavan Khoshnood** är kriminolog och har publicerat flera vetenskapliga artiklar kring skjutvapenrelaterat våld i Sverige.